

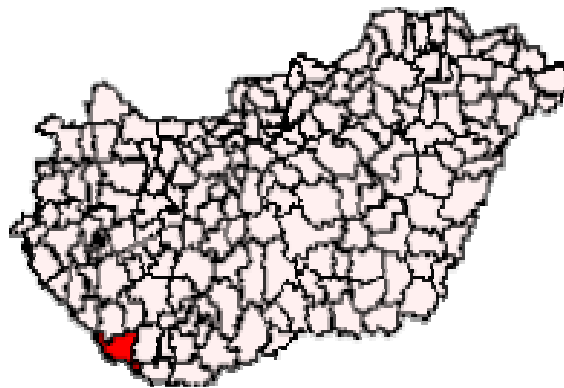

HELYZETELEMZÉS
A BARCSI KISTÉRSÉG KULTURÁLIS ÁLLAPOTÁRÓL
2009

A Barcsi Kistérségi Közkincs Kerekasztal megbízásából készítette
a barcsi Móricz Zsigmond Művelődési Központ

I. A Barcsi kistérség általános bemutatása

A barcsi kistérség Somogy megye dél-délnyugati részén, a megye területének 11 %-án, a Dráva folyó völgyében, a horvát határ mentén helyezkedik el.

A Barcsi kistérség elhelyezkedése

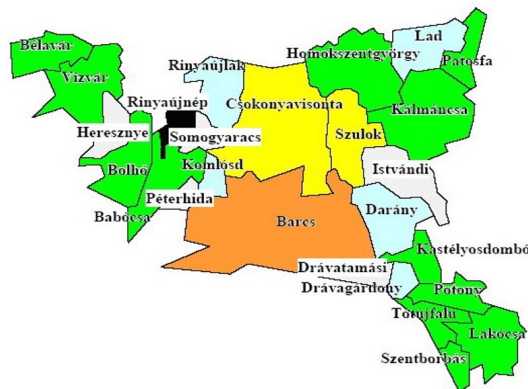
Területe 665,5 km². Az alábbi 26 települést foglalja magába: Barcs, Babócsa, Bélavár, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmánca, Kastélyosdombó, Komlósd, Lad, Lakócsa, Patosfa, Péterhida, Potony, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Somogyaracs, Szentborbás, Szulok, Tótújfalu, Vízvár.

A Dél-dunántúli régió belüli földrajzi helyzete szerencsésnek mondható, hiszen a régió két fontos, dinamikusan fejlődő városához – Kaposvárhoz és Pécshez – egyaránt közel fekszik (kb. 70 km), valamint kiépített határátkelővel rendelkezik: Barcs - Virovitica. Ennek ellenére a Dél-Dunántúl mostoha úthálózatának köszönhetően mind Somogy megyében, mind pedig a régió belül elszigetelt kistérség, ami nagymértékben rányomja bélyegét gazdasági fejlődésére. A rendszerváltást követő évtized gazdasági átalakulása, a mezőgazdaság jelentőségének csökkenése, valamint a délszláv háború ugyancsak negatívan hatott a térség fejlődésére. A lemaradás az elmúlt évek során tett erőfeszítések ellenére tovább fokozódott, s a térség mára a hátrányos helyzetű kistérségek sorába csúszott le.

Az egyetlen iparral és fejlett kereskedelemmel, valamint középfokú oktatási intézményekkel rendelkező város a kistérségben Barcs. Várossá fejlődését mindenek előtt határátkelő szerepének köszönheti. A város egyedülálló helyzete, valamint a térség ritkán lakott, aprófalvas településszerkezete okán, a kistérség fejlődését mindenek előtt az fogja meghatározni, hogy Barcs képes lesz-e, s ha igen, akkor milyen mértékben fogja betölteni az

információs társadalom és az „új gazdaság” kritériumainak megfelelő „térési központ” szerepét?

A kistérség hét, földrajzilag is jól elhatárolható mikrokörzetre tagolódik, egy-egy viszonylag nagyobb – 1000 főt meghaladó – lakónépességgel rendelkező községgel a „központban”. A mikrotérsegek mellett négy önállóan működő település található.

A kistérség települései

- A kistérség dél-keleti részén fekvő települések **Darány** központtal: Drávagárdony, Drávatamási, Kástélyosdombó, Istvándi,
- A szintén dél-keleti részen **Lakócsa** központtal: Tótújfalu, Potony, Szentborbás;
- Barcstól észak-keletre **Lad** és Patosfa alkot egységet,
- Önállóan működő település a szintén észak-keleten fekvő **Homokszentgyörgy**
- Nem messze tőle **Szulok** és a hozzá tartozó Kálmánca helyezkedik el,
- Északra **Csokonyavisonta** és Rinyaújvár,
- Barcstól nyugati irányba, követve a Dráva és a határ vonalán helyezkednek el **Babócsai** központtal: Komlósd, Péterhida; Rinyaújnép, Somogyaracs,
- Valamivel távolabb, önálló egységet alkotnak **Vízvár** és **Bélavár** települések.
- Babócsa szomszédságában **Bolhó** és a hozzá tartozó Heresznye települések,
- **Barcs** város és körzete (közigazgatásilag ide tartozik Drávaszentes, valamint Somogytarnóca)

II. Földrajzi, természeti adottságok

A térség a Somogyi-dombság déli részén, a Dráva-folyó mellett található. A viszonylag alacsony környezeti terhelés és a határmentiségből fakadó relatív elszigeteltség kedvezett a természeti értékek védelmének, megőrzésének.

A kistérség országhatár menti kistérség (A Dráva túl oldalán Horvátország található) Határos a barcsi, a csurgói, a kadarkúti a sellyei és a szigetvári kistérségekkel.

A kistérség táji arculatát a Dráva és a folyó mentén húzódó *Duna-Dráva Nemzeti Park részét képező erdőségek*, valamint a *somogyi dombság* (Homokszentgyörgy és Csokonyavisonta körzete) határozzák meg. A mediterrán éghajlati hatások eredményeként kialakult sajátos növény- és állatvilág a magyar tájvédelem kiemelkedően védett területévé emeli a térséget.¹ A települések már történelmileg is az erdőségek szélén, a jelenlegi tájvédelmi körzeten kívül jöttek létre.² Ennek a körülménynek is köszönhető, hogy európai léptékkal mérve a *természet érintetlen és szennyezéstől mentes*. A természeti értékek között ki kell emelnünk a barcsi Ősborókást, a babócsai Nárciszost, Csokonyavisonta őstölgyesét és a dombok közt meghúzódó halastavakat.

A térség másik legnagyobb természeti értéke a *termálvízbázis*. A már működő fürdőkapacitások kihasználásának új lehetőségeit nyithatja meg a gyógyvízzé minősítés. Az önkormányzatok (Barcs, Babócsa, Csokonyavisonta, Szulok) rövid és középtávú fejlesztési koncepciójának sarkalatos pontja a gyógyturizmus feltételeinek biztosítása. A csokonyavisontai (a feltörő víz hőmérséklete eléri 73C fokot) és a szuloki (50 °C fokos víz) a jódos gyógyvizek csoportjába sorolható. Mozgásszervi és gerincbántalmakra, idült gyulladásos és nőgyógyászati betegségekre gyakorolt gyógyhatása már bizonyított. Barcson is elkészült a városi strandfürdő élményfürdővé fejlesztésének terve, amelynek vízbázisát az 1300 l/s (57 C fokos) nagyhozamú kút biztosítja. Kihasználatlan termálvíz bázis található még Kálmánca határában.

A fentebb említett települések közül négy (Vízvár, Babócsa, Barcs, Darány központokkal) a Dráva folyó mentén, a tájvédelmi terület szélén terül el, ami jelentős turisztikai értéket ad a kistérségnek. A térség dél-keleti, Baranya megyével határos nyúlványában meghúzódó apró falvak bekapcsolása a Harkány – Siklós – Villány – Pécs turisztikai útvonalba új lehetőségeket nyithat meg a falusi turizmus és az ökoturizmus

¹ A magyarországi védett növényfajok mintegy egyharmada a térségben található.

² Európában, még a ritkán lakott skandináviai félszigeten is az a jellemző, hogy az emberek belakják az erdőket, míg Magyarországon körbelakják. Ennek a jelenségnek elsősorban az ökoturizmus fejlesztése szempontjából van nagy jelentősége.

fejlesztésére. Az elmozdulás legnagyobb akadálya az infrastruktúra és a turisztikai marketing hiánya.

Gazdasági szempontból a kistérség a **stagnáló térségek** közé tartozik (a vidéki átlagtól való elmaradás a jelzőszámok zöménél eléri, illetve közelíti a 10%-ot)

A falvak lakossága tovább csökken, elsősorban a foglalkoztatási migráció miatt, így e települések esetében a lélekszám csökkenése mellett - különösen a zsáktelepüléseken – előrehaladott a falvak „előregedése” is.

A térség a hátrányos helyzetű kistérségek között található, a „lecsúszást” felerősítette az utóbbi évtizedben a mezőgazdaság jelentőségének csökkenése, valamint a délszláv háború hatása is.

A kistérségben területfejlesztési társulás működik, amelyhez tartozó települések teljesen lefedik a statisztikai kistérséget. A kistérség központja Barcs, a „Dráva fővárosa”.

Barcs fejlődésére a határváros szerepkör tudatos vállalása jellemző s ez megnyilvánul az urbanisztikai törekvésekben is. A város az elmúlt években sikeresen profitált a délszláv háborút követő bevásárló turizmusból. A kereskedelmi konjunktúra építészeti eredménye a központban felépült üzleti negyed a sétálóutcával, vendéglőkkel és cukrászdákkal. A horvát bevásárló turizmus csökkenése és Magyarország uniós csatlakozása azonban új szerepkört és más irányú fejlesztéseket követel meg. Barcs 2004-től nemcsak az ország, hanem az Egyesült Európa egyik fontos déli határvárosa, a Dráva pedig az unió határfolyója. A nemrég átadott új határátkelő már a shengeni előírásoknak megfelelően lett kialakítva.

Barcs a Dráva partján fekszik, de a folyópart szépsége az utóbbi évekig kihasználatlanul maradt a városkép alakításában. Fontos változást jelent e téren a 2002-ben elindult három ütemben megvalósuló „rehabilitációs” program. Ennek keretében a part mentén sétány vezet a Rinya-hídon át a program harmadik ütemében létrehozott szabad strandig. A program keretében hasznosításra kerülnek a folyóparton álló régi épületek (malom) is. Az itt kialakításra kerülő szolgáltató egységek – vendéglátás, üzletek – valamint a hajóállomás révén a folyópart a város pihenő, kiránduló és turisztikai részévé válik. A város tervei között központi szerepet játszik a Dráva hajózhatóságának megoldása és a hajdan virágzó kereskedelmi hajózás visszaállítása.

III. Demográfiai jellemzők

Jellemzően aprófalvas, alacsony népsűrűségű térség, 38 fő/ km², sokkal alacsonyabb mind a régiós (68 fő/km²), mind az országos átlagnál (108 fő/km²).

A községek 84%-ában (21 faluban) a lakosság száma nem haladja meg az 1000 főt, kivétel: Babócsa, Barcs, Csokonyavisonta, Darány, Homokszentgyörgy.

Kategória	Települések száma	Lakosság aránya (%)
100 fő alatt	1	0,2
100 – 199	3	1,9
200 – 499	10	11,6
500 – 999	7	18,5
1000 – 1999	4	21,8
2 000 fő felett	1	46

A térségben mintegy 26 200 ember él, közülük kb. 12 ezren, a lakosság 46 %-a Barcson, a fennmaradó népesség 11 apró faluban (10,5 ezer fő, 40,3 %)- és a 14 törpefalu (3,5 ezer fő, 13,7 %) valamelyikében él. A falvak lakossága tovább csökken, elsősorban a foglalkoztatási migráció miatt, így e települések esetében a lélekszám csökkenése mellett – különösen a zsáktelepüléseken – előrehaladott a falvak „előregedése” is. Mindezek közép és hosszú távon teljes elnéptelenedéshez vezethetnek.

A barcsi kistérségben 26 települési önkormányzat működik. A települések közül 3 önálló igazgatási egységet alkot, a többi település 9 körjegyzőség adminisztrációjához tartozik. Területi elhelyezkedéséből, történelmi gyökereiből, gazdasági szerepéből, városi jogállásából következően Barcs központi funkciót tölt be.

VI. Kultúra

Térségünk gazdag kulturális értékekben, az értékeket teremtő és közvetítő intézményekben, ezért is tartja feladatának, hogy a közeljövőben megalkossa kulturális stratégiáját, azaz a helyi művelődéspolitikát kifejező, összegző dokumentumot. Mielőtt megalkotnánk a stratégiát, fontos, hogy lássuk és feltérképezzük a helyi adottságokat, hiányosságokat, meg tudjuk fogalmazni, mire van szükségünk ahhoz, hogy közkincseink napvilágra kerüljenek. Ezeket tartalmazza a helyzetelemzés kultúrára vonatkozó része és a SWOT analízis, mely a stratégia fontos kiindulópontja.

A településeken a kultúrához való hozzájutás lehetőségei beszűkültek az elmúlt évtizedben. A legrosszabb helyzetben a kistérség dél-keleti területének Barcstól távol fekvő aprófalvai vannak. A helyi források nem teszik lehetővé minden településen kultúrház, művelődési ház fenntartását. A mikrokörzeti központok (Babócsa, Lakócsa, Csokonyavisonta, Bolhó, Darány, Lad, Szulok) mindegyikében van művelődési ház, egy-két főállású (esetleg részmunkaidős) szakalkalmazott is. A kistérség kulturális életének központja Barcs.

Ahhoz, hogy minél pontosabb képet kapjunk a kistérség jelenlegi kulturális helyzetéről, elvégeztük a mikrotérségek elemzését az alábbi szempontok alapján: helyi szabályozottság, pénzügyi-, humánerőforrás-, kulturális- és turisztikai helyzet, melyet a mellékelt kérdőívvel térképeztünk fel. A közkincs kerekasztal tagjai a kérdőív segítségével gyűjtötték össze a kért adatokat, melyeket a kerekasztal találkozóin egyeztettünk, megbeszéltünk, és dolgoztunk fel.

TELEPÜLÉSEK, TELEPÜLÉSCSOPORTOK KULTURÁLIS HELYZETELEMZÉSE

1. Babócsai mikrotérség

A mikrotérség 5 településének lakossága 2358 fő. Központja Babócsa, ezen kívül Komlósdot, Péterhidát, Rinyaújnépet és Somogyaracsot foglalja magába.

A mikrotérségi központnak van közművelődési rendelete, amely kiterjed a hozzá tartozó településekre is. Ez azt jelzi, hogy foglalkoznak a kultúrával, fontosnak tartják a helyi értékek ápolását.

- Pénzügyi helyzet

A babócsai mikrotérség az 5 településen 9.489.000 Ft-ot fordít a kultúrára. Ebből az állami kulturális normatíva a lakosságszám alapján 2.676.330 Ft, a fennmaradó 6.812.670 Ft-ot az önkormányzat biztosítja kulturális intézményei, közösségei, rendezvényei számára.

Település	Megnevezés	Forrás	Összeg
Babócsa	rendezvények	költségvetés	2 280 000 Ft
Babócsa	közművelődési keret	céltámogatás	12 000Ft
Babócsa	Nárcisz Nap	céltámogatás	1 000 000Ft
Babócsa	Könyv	költségvetés	312 000Ft
Babócsa	Folyóirat	költségvetés	150 000Ft
Komlós	művelődési ház	költségvetés	1 710 000Ft
Komlós	Könyvtár	költségvetés	475 000Ft
Péterhida	kulturális keret	költségvetés	2 250 000Ft
Somogyaracs	kulturális keret	költségvetés	1 300 000Ft
Összesen:			9.489.000

A Babócsához tartozó települések mindegyikében van mozgókönyvtári ellátás. Ez a kistérségi normatíva (2008-ban 1.300.000 Ft településenként) nagy segítséget jelent és jelentősen megnöveli a kulturális célú forrásokat. Ezt a települések csak részben kapják meg (könyvtáranként 300.000 Ft-ot), mert a szakmai anyagok, eszközök beszerzését, az állománygyarapítást a Barcsi Városi Könyvtár biztosítja.

- Pályázati aktivitás

Babócsa Önkormányzata 2008. évben mindössze egy pályázatot nyert az OKM „Fókuszban a közművelődés” pályázatán „Helytörténeti és néprajzi gyűjtemény anyagának restaurálása, leltárba vétele” címmel.

A pályázati aktivitást nem tartjuk elégségesnek, hiszen 2008-ban legalább 10 közművelődési célú pályázatot írtak ki, és ezekre nem pályáztak.

- A település által felsorolt fontosabb rendezvények

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Színtér
3	Komlós	Nőnap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
3	Péterhida	Nőnap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
4	Komlós	Kispályás Focikupa	Községi Művelődési Ház	művelődési ház udvara
5	Babócsa	Nárcisznapi	Babócsa Község Önkormányzata	Basakert
7	Babócsa	Romanap	Művelődési Központ és Könyvtár	művelődési ház parkja
8	Babócsa	Traktoros Nap	Babócsa Község Önkormányzata	Rinya-part
8	Komlós	Falunap és Kispályás Focikupa	Községi Művelődési Ház	művelődési ház udvara
9	Péterhida	Kistérségi Sportnap	Péterhida Község Önkormányzata	sportpálya
12	Komlós	Mikulás Ünnep	Községi Művelődési Ház	nagyterem
12	Péterhida	Karácsonyi Ünnepe	Községi Művelődési Ház	nagyterem

- Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. Típus	Heti óra
Babócsa	Művelődési Központ és Könyvtár	1	közalkalmazott	40
Komlós	Községi Könyvtár	1	alkalmazott	4
Péterhida	Tájház	1	megbízásos	4
Péterhida	Községi Könyvtár	1	megbízásos	4
Péterhida	Községi Művelődési Ház	0		
Somogyaracs	Községi Könyvtár	1	megbízásos	4
Somogyaracs	Községi Művelődési Ház	0		
Rinyaújnép	Községi Művelődési Ház	0		

A táblázatban látható, hogy a mikrotérség négy településén van közművelődési alkalmazott, akik képzettségük alapján nem szakalkalmazottak.

Babócsán a művelődési ház, a könyvtár és a kiállítóhely feladatait 1 fő látja el heti 40 órában (a művelődési ház és a könyvtár egy helyen található, azonos nyitvatartással).

Három településen foglalkoztatnak könyvtárosokat heti 4 órában. Egy településen, Rinyaújnépen nincs könyvtár (mozgókönyvtár sincs).

A művelődési házat Rinyaújnépen, Somogyaracsban és Péterhidán csak alkalmi jelleggel nyitják ki.

A babócsai mikrotérség egyike azon keveseknek, ahol a személyi ellátottság megfelelőnek minősíthető.

- **Közösségi színterek**

A mikrotérség valamennyi településén van művelődési ház. A rendezvénytermek befogadóképessége: Somogyaracsban 50, Rinyaújnépen, Péterhidán 150, Komlósdon 150, Babócsán pedig 210 fő. Egyedül csak az utóbbiban van színpad, illetve további kisebb termek is rendelkezésre állnak. A közösségi színterek többsége jó állapotban van.

Ahol van könyvtár, ott olvasóterem is van, amely alkalmas kisebb létszámú közösségi összejövetelek lebonyolítására.

A szabadtéri programokat sportpályán (Babócsa, Péterhida), vagy köztéri parkban, illetve a művelődési ház udvarában (Babócsa, Komlósd, Somogyaracs) tartják.

- **Közösségi színterek technikai ellátottsága**

A könyvtárak, illetve a művelődési házak többségében van számítógép, nyomtató, dvd-lejátszó és tv.

Nagyobb rendezvények hangosítására alkalmas hangtechnikával nem rendelkeznek, ezen a területen fejlesztésre van szükség.

Babócsa rendelkezik a szabadtéri rendezvények lebonyolításához szükséges rendezvénysátrakkal (6 db 60 m²-es) és sörpad garnitúrákkal (60 db).

- **Művelődési közösségek**

Település	Partnertípus	Név
Babócsa	művészeti csoport	Gábor Andor Általános Iskola és Óvoda Kézműves Szakköre
Babócsa	művészeti csoport	Gábor Andor Általános Iskola és Óvoda Énekkara
Babócsa	művészeti csoport	Gábor Andor Általános Iskola és Óvoda Színjátszó Köre
Babócsa	művészeti csoport	Gábor Andor Általános Iskola és Óvoda Táncszakkör
Babócsa	egyesület	Babócsai Sport Tömegsport Kulturális és Szabadidő Egyesület
Babócsa	egyesület	Nárcisz Nyugdíjas Klub
Babócsa	művészeti csoport	Babócsai Asszonykórus
Babócsa	művészeti csoport	Hip-Hop Táncscsoport

Az általános iskolásokat érintő művelődési közösségeken kívül csak néhány olyan szerveződéssel találkozunk, amelyben felnőttek dolgoznak. Babócsa nagyságához – és különösképpen egykor rendkívül gazdag közösségi életéhez képest – ez a teljesítmény ma igen szerénynek mondható.

- Turisztikai adottságok

Turisztikai szempontból a mikrotérség leggazdagabb települése Babócsa, ahol mind a természeti, mind az épített környezet vonzerői egyaránt megtalálhatóak. Egyre nagyobb a népszerűsége a régióban a település két rangos rendezvényének (Nárcisznapi, Babfesztivál). A Duna-Dráva Nemzeti Parkhoz tartozó tanösvényei érintik Babócsát, Komlósdot és Péterhidát is.

Szálláshelyek és étkezési lehetőségek csak Babócsán vehetők igénybe.

2. Bolhói mikrotérség

A bolhói mikrotérséghez Bolhó központon kívül Heresznye tartozik. E két község lélekszáma 1152 fő. Egyik településnek sincs közművelődési rendelete.

- Pénzügyi helyzet

Település	Megnevezés	Forrás	Összeg
Bolhó	rendezvények	költségvetés	1 000 000 Ft
Bolhó	kulturális keret	Költségvetés	175 000 Ft
Bolhó	Műv. Ház fenntartás	céltámogatás	505 000 Ft
Heresznye	kulturális keret	Költségvetés	300 000 Ft
Összesen:			1 980 000 Ft

Az 1152 fő lakosságszámra jutó állami normatíva 1.307.520 Ft. A táblázatban láthatjuk, hogy a két település 1.980.000 Ft-ot fordít a kultúrára, tehát a normatíván kívül még 672.480 Ft-ot hozzáadnak a település költségvetéséből. Ehhez jön még a kistérségi mozgókönyvtári normatíva helyben felhasználható része, összesen 600.000 Ft.

- Pályázati aktivitás

A két település 2008. évben összesen három pályázaton volt sikeres. Bolhó a horvát kisebbség kulturális rendezvényeire nyert, Heresznye a Nemzeti Kulturális Alap könyvtárfejlesztési pályázatán és EMOP pályázatán teleház fejlesztésre kapott támogatást. (Az összegekről nem kaptunk információt.)

- A települések fontosabb rendezvényei

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Színtér
2	Bolhó	Iskolai Farsang és Jótékonysági Bál	Községi Művelődési Ház	nagyterem
2	Bolhó	Óvodások Farsangja	Községi Művelődési Ház	nagyterem
6	Bolhó	Községi Falunap	Bolhó Község Önkormányzata	Szabadtéri színpad
7	Heresznye	Falunap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
7	Heresznye	Pókerverseny	Községi Művelődési Ház	nagyterem
10	Bolhó	Óvodások Szüreti Felvonulása	Bolhó Község Önkormányzata	Szabadtéri színpad
10	Bolhó	Öregek Napja	Községi Művelődési Ház	nagyterem
11	Heresznye	Darts-verseny	Községi Művelődési Ház	nagyterem
11	Heresznye	Ulti verseny	Községi Művelődési Ház	Nagyterem

- Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. Típus	Heti óra
Bolhó	Községi Könyvtár	1	megbízásos	4
Bolhó	Községi Művelődési Ház	0		
Heresznye	Községi Művelődési Ház	0		
Heresznye	Községi Könyvtár	1	társadalmi munka	10
Heresznye	Teleház	1	Alkalmazott	30

Bolhón a könyvtárban megbízási szerződéssel foglalkoztatnak egy főt heti 4 órában, Heresznyén társadalmi munkával üzemel a könyvtár, heti 10 órás nyitvatartással.

Közművelődési alkalmazottat egyik település sem foglalkoztat, a művelődési házak csak szükség esetén tartanak nyitva.

Örvendtes előrelépés, hogy a heresznyei teleházban 2009. júniusától egy főt alkalmaznak heti 30 órában, amelyre egy pályázati projekt kapcsán nyílt lehetőségük.

- Közösségi színterek

Mindkét településen van művelődési ház és könyvtár. A művelődési házak rendezvény-termének mindegyikében van színpad. Csak Heresznye adta meg az adatlapon a férőhelyek számát, amely 70 fő.

Mindkét könyvtárban található olvasóterem, Heresznyén kettő is, ezek mindegyike 15-15 fő befogadására alkalmas.

A szabadtéri programokat Bolhón a sportpályán és a parkban tartják, ez utóbbin van szabadtéri színpad, Heresznyén pedig a Művelődési Ház udvarában.

A közösségi színterek állapota jónak mondható.

- Technikai eszközökkel való ellátottság

Mindkét település könyvtárában található számítógép, nyomtató, cd-s magnó, dvd-lejátszó és televízió. A heresznyei művelődési háznak van saját hangtechnikája, azonban az adatlapról nem derült ki, hogy milyen teljesítményű.

- Művelődési közösségek

Az adatlapon művelődési közösségről nincs információ!!!

- Turisztikai adottságok

A Dráva folyóhoz kapcsolódó természeti vonzerők dominálnak, amely Bolhót is érinti (a Duna-Dráva Nemzeti Parknak tanösvénye van).

Ebben a mikrotérségben nincs lehetőség a turisták elszállásolására és étkeztetésére.

3. Csokonyavisontai mikrotérség

Az 1893 lakossal bíró mikrotérség 2 településből áll: Csokonyavisonta és Rinyaújlak.

A központ, Csokonyavisonta rendelkezik közművelődési rendeleettel.

- Pénzügyi helyzet

Településekre bontva:

Település	Megnevezés	Forrás	Összeg
Csokonyavisonta	rendezvények	költségvetés	1 500 000 Ft
Rinyaújlak	klubfenntartás	költségvetés	350 000 Ft
Rinyaújlak	Könyvtár működési költségei	kistérség	300 000 Ft
Rinyaújlak	Rendezvények	költségvetés	300 000 Ft
Összesen:			2 450 000 Ft

A kulturális normatíva összege a két településen 2.148.555 Ft, amelyet 301.445 Ft-tal egészít ki az önkormányzat. A pénzügyi keret nagy részét rendezvényekre fordítják.

- A települések fontosabb rendezvényei

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Színtér
3	Rinyaújlak	Nyugdíjas nap	Rinyaújlak község Önkormányzata	Rendezvényterem
4	Rinyaújlak	Fábián Zoltán Emlékkupa	Rinyaújlak Község Önkormányzata	Községi park
6	Csokonyavisonta	Kalács Fesztivál	Csokonyavisonta Község Önkormányzata	Kastély-park
6	Rinyaújlak	Horgász Nap	Sport- és Szabadidő Egyesület	Horgásztó
8	Rinyaújlak	Falunap	Rinyaújlak Község Önkormányzata	Községi park
12	Csokonyavisonta	Nyugdíjas Karácsony	Csokonyavisonta Község Önkormányzata	Kastély-épület

- Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. Típus	Heti óra
Csokonyavisonta	Községi és Iskolai Könyvtár	1	közalkalmazott	20
Rinyaújlak	Községi Könyvtár	1	megbízásos	8
Rinyaújlak	Községi Művelődési Ház	1	megbízásos	20

Csokonyavisontán a községi és iskolai könyvtárosi feladatokat 1 fő részfoglalkozású alkalmazott látja el heti 20 órában.

Az önkormányzat, művelődési ház típusú intézményt nem tart fenn (kulturális tevékenységre a Kastélyban lévő rendezvénytermet használják). Közművelődési feladatellátásra senkit nem alkalmaznak.

A kisebbik településen, Rinyaújlakon a könyvtárban heti 8 órában, a művelődési házban heti 20 órában foglalkoztatnak 1-1 főt.

Az a véleményünk, hogy a település nagysága mindenképpen indokolná egy részfoglalkozású művelődésszervező alkalmazását.

- Községi színterek

Csokonyavisontán a közművelődési tevékenység színtereként a Kastély épületében lévő terem áll rendelkezésre: 250 fő befogadására alkalmas rendezvényterem (színpaddal), és egy klubterem. Szabadtéri programjaikat a kastély parkjában, valamint a labdarúgó- és lovas pályán tartják.

A rinyaújlaki művelődési házban nincs színpaddal felszerelt terem, és nem kaptunk adatot a befogadóképességről.

Két park alkalmas a szabadtéri programok lebonyolítására: az egyik az önkormányzathoz, a másik pedig a Sport- és Szabadidő Egyesülethez tartozik.

Mindkét település könyvtára rendelkezik olvasóteremmel.

A közösségi színterek állapota jó.

- **Technikai ellátottsága**

A könyvtárak mindegyikében van több számítógép, valamint a rinyaújlakiban emellett még tv, cd-s magnó, dvd-lejátszó és nyomtató is. Hangtechnikai berendezéssel nem rendelkeznek.

- **Művelődési közösségek**

Település	Partnertípus	Név
Csokonyavisonta	klub	Borostyán Nyugdíjasklub
Csokonyavisonta	művészeti csoport	Néptánc együttes
Csokonyavisonta	művészeti csoport	DKKI Általános Iskola Énekkara
Rinyaújlak	művészeti csoport	Csókavári Dalkör
Rinyaújlak	művészeti csoport	Kézműves Szakkör

Csokonyavisontán az iskolai művészeti csoportokon kívül csak a nyugdíjasok közösségével találkozhatunk, akikről ismert, hogy nagyon aktívak, önálló színjátszó együttesük is van. Egy ilyen nagyságú településen azonban ez kevésnek bizonyul, hiszen teljesen hiányoznak a fiatalok, a középkorúak ilyen jellegű lehetőségei.

- **Turisztikai adottságok**

A mikrotérség legismertebb turisztikai vonzereje a Csokonyavisontai Termál és Strandfürdő. Regionális érdeklődésre számot tartó rendezvényük a „Kalács Fesztivál”.

A turisták számára a településen bőséges vendéglátóipari, illetve szállás szolgáltatások állnak rendelkezésre. A turisztikai adottságok kihasználása érdekében is fontos lenne művelődésszervező szakember mielőbbi alkalmazása.

4. Darányi mikrotérség

Az 1829 főt számláló térség lakossága 5 településen él. Ezek: Drávagárdony, Drávatamási, Istvándi, Kastélyosdombó és Darány. Ez utóbbi tölti be a központi szerepet.

Közművelődési rendelete Daráynak és Istvándinak van. (Meg kell jegyeznünk, hogy az Istvándiból beérkezett adatlap rendkívül hiányos volt.)

- Pénzügyi helyzet

Településekre bontva:

Település	Megnevezés	Forrás	Összeg
Darány	kulturális keret	Költségvetés	3 900 000 Ft
Darány	bértámogatás	Munkaügyi Hivatal	1 460 000 Ft
Istvándi	kulturális támogatás	Költségvetés	200 000 Ft
Kastélyosdombó	kulturális keret	Költségvetés	300 000 Ft
Dráavagárdony	kulturális keret	Költségvetés	200 000 Ft
Összesen:			6 060 000 Ft

A normatíva összege az öt településen 2.075.915 Ft, a mozgókönyvtár normatívából helyben maradó összeg 1.200.000 Ft. Látható, hogy a 6.060.000 Ft-ból az alkalmazott bérét a Munkaügyi Központ pályázat segítségével biztosítja, a fennmaradó 4.600.000 Ft-ot fordítják az öt település rendezvényeire és a művelődési házak, valamint a könyvtárak fenntartására. (2008-ban összesen 14 rendezvény volt.)

A 2009-es évben az alábbi rendezvényekre fordítja a mikrotérség a kultúrára szánt összeget:

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Színtér
2	Drávatamási	Farsangi Bál	Községi Művelődési Ház	nagyterem
3	Darány	1848-49-es Forradalom és Szabadságharc	Községi Művelődési Ház	nagyterem
3	Darány	Nőnap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
3	Drávatamási	1848-49-es Forradalom és Szabadságharc	Községi Művelődési Ház	nagyterem
5	Drávatamási	Anyák napja	Községi Művelődési Ház	nagyterem
5	Drávatamási	Gyermeknap	Drávatamási Község Önkormányzata	Szabadidőközpont
6	Darány	Önkormányzati és Lovasnap	Darány Község Önkormányzata	főtér
7	Darány	Falunap	Darány Község Önkormányzata	főtér
9	Kastélyosdombó	Dombó Fest	Községi Művelődési Ház	nagyterem
10	Darány	1956-os Forradalom és Szabadságharc	Községi Művelődési Ház	nagyterem
10	Drávatamási	1956-os Forradalom és Szabadságharc	Községi Művelődési Ház	nagyterem
10	Drávatamási	Búcsú	Drávatamási Község Önkormányzata	Fő utca
10	Drávatamási	Idősek napja	Községi Művelődési Ház	nagyterem
12	Drávatamási	Karácsonyi Ünnepe	Községi Művelődési Ház	nagyterem

- Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. típus	Heti óra
Darány	Községi Könyvtár	1	alkalmazott	40
Darány	Községi Művelődési Ház	0		
Drávagárdony	Községi Könyvtár	1	megbízásos	2
Drávagárdony	Községi Művelődési Ház	0		
Drávatamási	Községi Könyvtár	1	megbízásos	2
Drávatamási	Teleház	1	megbízásos	2
Drávatamási	Községi Művelődési Ház	0		
Istvándi	Községi Könyvtár	1	megbízásos	2
Istvándi	Községi Művelődési Ház	0		
Kastélyosdombó	Községi Könyvtár	1	megbízásos	4
Kastélyosdombó	Községi Művelődési Ház	0		

Látható, hogy a darányi mikrokörzetnél a könyvtári területen jó a személyi ellátottság, hiszen Darányban főállású embert alkalmaznak (egyúttal ő a teleház vezetője is). A mikrokörzethez tartozó többi kistelepülésen is foglalkoztatnak részfoglalkozású könyvtárosokat.

- Községi szinterek

A mikrotérség mind az öt településén található „művelődési ház” típusú épület, ezek azonban csak rendezvények, programok esetén tartanak nyitva. A központi településen az önkormányzat intézményként nem működteti a jó adottságokkal rendelkező művelődési házat. A termék férőhely kapacitásáról nem érkezett adat, csak Darány és Drávatamási jelezte, hogy van a házban színpad.

A szabadtéri programok tartására Darányban a parkban, (itt van szabadtéri színpad) és Drávatamásiban a Szabadidőközpontban van lehetőség.

A könyvtárak mindegyike rendelkezik olvasóteremmel, Istvándi nem szolgáltatott adatot.

A községi szinterek többségének állapota jónak mondható.

- Községi szinterek technikai ellátottsága

Mint minden eddigi mikrotérségben, az itteni könyvtárak is fel vannak szerelve számítógéppel, nyomtatóval, cd-, és dvd-lejátszóval, valamint tévével. A teleház funkció miatt különösen Darányban jó az eszközellátottság (7 számítógépük van).

- Művelődési közösségek

Település	Partnertípus	Név
Darány	művészeti csoport	DKKI Darányi Általános Iskola Rajz Szakkör
Darány	egyesület	ClapDance Amatőr Formációs Társastánc Egyesület
Darány	művészeti csoport	DKKI Darányi Általános Iskola Táncsoport
Kastélyosdombó	egyesület	Szeretatlánc Kastélyosdombóért Közművelődési és Faluszépítő Közhasznú Egyesület
Drávatamási	egyesület	Dráva Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesület

A többi mikrokörzeti központhoz képest Darányban aktív tevékenységet folytatnak a fiatalok. Bár az adatlap nem tartalmazta, de tudomásunk van arról, hogy működik egy nagyon jó nyugdíjas klub is a településen.

- Turisztikai adottságok

A mikrokörzet legjelentősebb vonzereje a Dráva part és a Drávatamásiban található Szabadidőközpont és Erdei Iskola, amely a Duna-Dráva Nemzeti Parkhoz tartozik, továbbá kenuútvonal, kikötési lehetőség is van.

Darányban csak a vendégek étkeztetésére, míg Drávatamásiban az elszállásolásukra is van lehetőség.

5. Ladi mikrotérség

Két település alkotja: Lad (a központ) és Patosfa. Összesen 970 lakosuk van.

Közművelődési rendelete csak Ladnak van.

- Pénzügyi helyzet

Településekre bontva:

Település	Megnevezés	Forrás	Összeg
Lad	kulturális keret	költségvetés	1 650 000 Ft
Lad	kulturális keret	normatíva	710 000 Ft
Patosfa	Kulturális keret	költségvetés	300 000 Ft
Összesen:			2 660 000 Ft

A kulturális normatíva a 970 fős lakosságú ladi mikrotérségnél 1.100.950 Ft, bár adatlapjukon csak 710.000 Ft-ot tüntettek fel. Ezzel együtt látható, hogy az önkormányzat kiegészíti az állami támogatást. Mindkét településen van mozgókönyvtári ellátás.

A 2009-es évben az alábbi rendezvényekre használják fel a kulturális keretet:

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Színtér
3	Lad	1848-49-es Forradalom és Szabadságharc	Községi Művelődési Ház	nagyterem
8	Lad	Falunap	Arany János Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda	Iskolai park
8	Lad	Szt. István Nap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
8	Patosfa	Szt. István Nap	Községi Művelődési Ház	Művelődési Ház udvara
10	Lad	1956-os Forradalom és Szabadságharc	Községi Művelődési Ház	nagyterem
12	Lad	Karácsonyi Est	Községi Művelődési Ház	nagyterem

• Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. Típus	Heti óra
Lad	Községi Könyvtár	1	megbízásos	6
Lad	Községi Művelődési Ház (teleház)	1	közmunka	40
Patosfa	Községi Könyvtár	1	megbízásos	6
Patosfa	Községi Művelődési Ház	0		

A ladi művelődési házban a közművelődési feladatok ellátására közmunkást foglalkoztatnak (ő a teleházzal foglalkozik).

Mind a ladi, mind a patosfai könyvtár heti hat órában elérhető, amelyet településenként egy-egy megbízásos jogviszonyban lévő könyvtáros biztosít.

• Községi színterek

A patosfai művelődési ház rendezvényterme 70 fő befogadására képes, a ladiról nem kaptunk információt.

A szabadtéri programokat Ladon a sportpályán és az Arany János Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda parkjában tartják (ez utóbbi tornaterme alkalmas különböző rendezvények, összejövetelek lebonyolítására is), Patosfán viszont a művelődési ház udvarában. Mindkét könyvtárban van olvasóterem.

A községi színterek állapotáról annyi jelzést kaptunk, hogy ezek nemrégiben kerültek felújításra.

• Községi színterek technikai ellátottsága

A községi könyvtárak a már megszokott eszközökkel vannak felszerelve (számítógép, nyomtató, tv, dvd-lejátszó).

A ladi művelődési ház eszközei között 4 számítógép szerepel (teleház pályázat).

- Művelődési közösségek

Ladon egyetlen művelődési közösségről tudunk, ez a Tinódi Kórus. Csak annyit tudunk kérdezni, ez vajon elég a településen?

- Turisztikai adottságok

Turisztikai szempontból Lad érdekes látnivalója a kastély és az azt körülvevő park. A településen lehetőséget kínálnak turistacsoportok étkeztetésére és elszállásolására is.

6. Lakócsai mikrotérség

A mikrotérség települései a következők: Lakócsa, Potony, Szentborbás és Tótújfalu. Közülük Lakócsa a központi szerep. A négy falu lakossága összesen 873 fő.

Lakócsán és Potonyban elkészítették a közművelődési rendeletet.

Szentborbás és Tótújfalu nem szolgáltatott megfelelő mennyiségű és minőségű adatot!

- Pénzügyi helyzet

Településekre bontva:

Település	Megnevezés	Forrás	Összeg
Lakócsa	kulturális keret	költségvetés	300 000 Ft
Potony	kulturális keret	költségvetés	300 000 Ft
Összesen:			600 000 Ft

Biztosra vesszük, hogy a közölt pénzügyi adatok hiányosak, hiszen láthatóan csak a mozgókönyvtári keretet jelölték meg. Számításunk szerint a 873 lélekszámú térség kulturális normatívája a törvény szerint 990.855 Ft, és az is biztosra vehető, hogy ezt az önkormányzat további összeggel egészíti ki. (Az adatok pontosítására vissza kell térni!)

- Pályázati aktivitás

A 2008-as évben egyedül Lakócsa Község Önkormányzata pályázott és nyert a „Fókuszban a közművelődés” címmel meghirdetett pályázaton. Az összeget - amelyet nem neveztek meg -, a Dráva Menti Horvát Napokra, a honismereti, helytörténeti emlékek gyűjtésére, rendszerezésére, kiállítására, valamint a horvát versmondó verseny szervezésére és a Horvát Hagyományörző Együttes támogatására fordították.

- Fontosabb rendezvényként az alábbiakat jelölték meg:

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Színtér
4	Lakócsa	Dráva Menti Tavasz	Községi Művelődési Ház	Nagyterem
5	Potony	Anyák Napja	Községi Művelődési Ház	Nagyterem
7	Lakócsa	Lakócsai Búcsú	Községi Művelődési Ház	Nagyterem
8	Potony	Falunap	Potony Község Önkormányzata	Közpark
11	Lakócsa	Horvát Nyugdíjasok Találkozója	Községi Művelődési Ház	Nagyterem
12	Lakócsa	Községi Karácsonyi Ünnepségek	Községi Művelődési Ház	Nagyterem
12	Potony	Községi Karácsonyi Ünnepségek	Községi Művelődési Ház	Nagyterem

- Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. Típus	Heti óra
Lakócsa	Községi- és Iskolai Könyvtár	1	közalkalmazott	40
Lakócsa	Községi Művelődési Ház	0		
Potony	Községi Könyvtár	1	Közmunka	40
Potony	Községi Művelődési Ház	0		
Szentborbás	Községi Könyvtár	1	Megbízásos	20
Tótújfalu	Községi Könyvtár	1	megbízásos	4

A mikrotérség mind a négy településén foglalkoztatnak egy-egy személyt a könyvtárak működtetéséhez: Lakócsán - heti negyven órában - közalkalmazotti jogviszonyban, Potonyban szintén heti negyven órában közmunka keretében, Szentborbáson és Tótújfalun megbízásos szerződéssel, előbbi heti 20, utóbbit pedig heti 4 órában.

A táblázatban is jól látható, hogy községi művelődési ház a központon kívül csak Potonyban, Szentborbáson található, azonban egyik helyen sincsen közművelődési feladatokat ellátó alkalmazott, ugyanis csak rendezvények alkalmával tartanak nyitva.

- Községi szintek

A lakócsai művelődési háznak 300, a potonyinak pedig 150 fő a befogadóképessége, a szentborbásiét és tótújfaluét nem tudjuk.

A szabadtéri programok lebonyolítására Potonyban a parkban van lehetőség.

A mikrotérség mind a négy könyvtárának van olvasóterme.

Az adatközlők a közösségi szintek állapotát jónak ítélik meg.

- Községi szinterek technikai ellátottsága

Település	Partner	Jelleg	Db
Lakócsa	Községi- és Iskolai Könyvtár	számítógép	5
Potony	Községi Könyvtár	cd-s magnó	1
Potony	Községi Könyvtár	DVD-lejátszó	1
Potony	Községi Könyvtár	nyomtató	1
Potony	Községi Könyvtár	számítógép	4
Potony	Községi Könyvtár	Tv	1
Szentborbás	Községi Könyvtár	cd-s magnó	1
Szentborbás	Községi Könyvtár	DVD-lejátszó	1
Szentborbás	Községi Könyvtár	nyomtató	1
Szentborbás	Községi Könyvtár	számítógép	1
Szentborbás	Községi Könyvtár	Tv	1
Tótújfalu	Községi Könyvtár	cd-s magnó	1
Tótújfalu	Községi Könyvtár	DVD-lejátszó	1
Tótújfalu	Községi Könyvtár	nyomtató	1
Tótújfalu	Községi Könyvtár	számítógép	4
Tótújfalu	Községi Könyvtár	Tv	1

A körzet könyvtáraiban mindenütt vannak számítógépek, Szentborbáson csak egy, de a többiekben mindenhol 4-5 PC is van. A művelődési házak épületeiben – a berendezési tárgyakon kívül – számottevő technika nem található.

- Művelődési közösségek

Település	Partnertípus	Név
Lakócsa	művészeti csoport	DKKI Moderntánc Csoport
Lakócsa	művészeti csoport	DKKI Tamburazenekar
Lakócsa	művészeti csoport	DKKI Néptáncscsoport
Lakócsa	művészeti csoport	DKKI Színjátszókör
Lakócsa	művészeti csoport	Dráva Hagyományörző Együttes
Lakócsa	egyesület	Dráva Horvát Hagyományörző Egyesület
Lakócsa	művészeti csoport	DKKI Kézműves Szakkör

A művelődési közösségek többsége a nemzetiségi kultúra ápolásával foglalkozik, hiszen Lakócsa a horvát nemzetiségű falvak központja.

Tótújfalu és Szentborbás nem szolgáltatott adatot, ezért nem tudjuk, hogy náluk milyen művelődési közösségek találhatóak.

- Turisztikai adottságok

Turisztikai szempontból jelentős vonzerőt jelent a Dráva. A Szentborbáson található „Vízház” kenuikötésre alkalmas létesítmény, melynél szálláshelyek találhatóak, ezenkívül a táborozási és étkezési lehetőség is biztosított.

7. Szuloki mikrotérség

Mindössze két falu alkotja: Szulok - övé a központi szerep - és Kálmánca. A mikrotérség lakossága 1366 fő.

Közművelődési rendelet Szulokban van.

- Pénzügyi helyzet

Településekre bontva:

Település	Megnevezés	Forrás	Összeg
Szulok	Művelődési ház és könyvtár üzemeltetése	költségvetés	4 500 000 Ft
Szulok	Falunap	költségvetés	550 000 Ft
Szulok	Hagyományörző Együttes támogatása	költségvetés	1 000 000 Ft
Szulok	pályázati bevételek	becsült adat	600 000 Ft
Kálmánca	kulturális keret	költségvetés	3 132 000 Ft
Összesen:			9 782 000 Ft

Első pillantásra is nyilvánvaló, hogy a mikrokörzetek közül ezek az önkormányzatok áldoznak legtöbbet kulturális célokra. A közművelődési és a mozgókönyvtári normatívát a költségvetésükből még 7.721.590 Ft-tal egészítik ki.

- Pályázati aktivitás

Az elmúlt évben Szulok és Kálmánca önkormányzata négy sikeres pályázatot mondhat magáénak. Szulok nyertes pályázata az alábbiak: a Petőfi Sport Egyesület támogatására az NCA³ által meghirdetett a Társadalmi szervezetek működési költségeinek támogatása, valamint a Szuloki Német Hagyományörző Együttes támogatására a Fókuszban a közművelődés című pályázatok. Kálmánca a Biztos Kezdet Program 2008 és a Kézműves foglalkozások 2007 elnevezésű pályázatokban volt sikeres. Az adatlapukon nem közölték, hogy az elnyert összegeket mire használták fel.

³ Nemzeti Civil Alapprogram

• Fontosabb rendezvények, közösségi alkalmak 2008-ban

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Színtér
2	Kálmánca	Farsangi Fesztivál	Sánta Márton Községi Ház	nagyterem
2	Szulok	Óvodai- és Iskolai Farsang	Községi Művelődési Ház	nagyterem
2	Szulok	Sváb Bál	Községi Művelődési Ház	nagyterem
3	Kálmánca	Tavaszköszöntő	Sánta Márton Községi Ház	nagyterem
4	Szulok	Húsvéti Bál	Községi Művelődési Ház	nagyterem
5	Kálmánca	Édesanyák Napja	Sánta Márton Községi Ház	nagyterem
5	Szulok	Szülők-nevelők bálja	Községi Művelődési Ház	nagyterem
6	Kálmánca	Búcsú	Kálmánca Község Önkormányzata	Főtér
7	Szulok	II. Szuloki Fúvós Fesztivál és Fúvósball	Községi Művelődési Ház	nagyterem
10	Kálmánca	Szüreti és Folklor Fesztivál	Sánta Márton Községi Ház	községi ház udvara
10	Szulok	Szüreti Bál	Községi Művelődési Ház	nagyterem
11	Szulok	Katalin Bál	Községi Művelődési Ház	nagyterem
12	Kálmánca	Karácsonyi Ünnepe	Sánta Márton Községi Ház	nagyterem
12	Kálmánca	Mikulás Ünnepe	Sánta Márton Községi Ház	Nagyterem
12	Szulok	Óvodai- és Iskolai Karácsonyi Est	Községi Művelődési Ház	Nagyterem
12	Szulok	Szilveszteri Bál	Községi Művelődési Ház	Nagyterem

• Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. Típus	Heti óra
Kálmánca	Községi Könyvtár	1	megbízásos	12
Kálmánca	Sánta Márton Községi Ház	1	közmunka	40
Szulok	Községi Könyvtár	1	alkalmazott	40
Szulok	Községi Művelődési Ház	1	alkalmazott	40
Szulok	Községi Művelődési Ház	1	alkalmazott	4

A táblázatból kiolvasható, hogy a központi szerepet betöltő településen, Szulokban három személyt foglalkoztatnak kulturális területen: kettőt heti 40, illetve egyet heti 4 órában.

A kálmáncai községi könyvtár feladatainak ellátását heti 12 órában megbízásos szerződéssel foglalkoztatott személy végzi.

A Sánta Márton Községi Házban egy közmunkás dolgozik heti negyven órában.

• Községi szintek

Szulok művelődési házának színpaddal rendelkező nagytermébe 150 fő fér be, a kisterembe 40, a klubterembe pedig 20 fő. A szabadtéri rendezvények az udvarban vagy a Szuloki

Hagyományőrző Közösséghez tartozó halastó partján kerülnek megrendezésre. A könyvtárban olvasóterem van.

A kálmáncsai Sánta Márton Közösségi Házban az alábbi kapacitású közösségi terek találhatók: kiszolgáló helyiség 20 fő, kisterem 20 fő, nagyterem 160 fő (itt van a színpad is), folyosó 50 fő. A szabadtéri programokat a közösségi ház udvarában tartják. A könyvtár olvasóterme 80 férőhellyel rendelkezik.

A táblázatban szereplő művelődési szinterekről elmondható, hogy állapotukat tekintve jók, megfelelőek a kisebb-nagyobb összejövetelek, rendezvények, a települési igények kielégítésére.

- **Közösségi szinterek technikai ellátottsága**

Szulok és Kálmáncsa esetében is igaz, hogy a technikai felszereltség messze a kistérségi átlag felett van. Mindkét településen 7-8 számítógép van a közösségi terekben, és mellettük nyomtatók, tévék, dvd-lejátszók is rendelkezésre állnak. Mindkét településnek van megfelelő hangtechnikai felszerelése is.

- **Művelődési közösségek**

Település	Partnertípus	Név
Szulok	Klub	Szuloki Hagyományőrző Közösség
Kálmáncsa	egyesület	Vadvirág Táncsoport

Mindkét településen csak egy-egy közösségről szól az adatszolgáltatás, de közismert, hogy ezekben többféle tevékenységet folytató, több korosztályt magába foglaló és jelentős létszámú tagság található. Példamutató Szulokban a német nemzetiségi kultúra ápolása, és példamutató az a fejlődés, amit az utóbbi években Kálmáncsa produkált.

- **Turisztikai adottságok**

Turisztikai szempontból jelentős természeti és épített vonzerővel nem rendelkeznek (sajnos bezárt a szuloki termálstrand), de a nemzetiségi kultúrára érdemes lenne turisztikai programokat építeni.

A mikrotérség mindkét településén van alkalmas infrastruktúra a turisták étkeztetésére és elszállásolására is.

Önállóan működő települések:

1. Bélavár

A település lakossága 450 fő. Saját közművelődési rendelettel nem rendelkezik.

- Pénzügyi helyzet

Település	Megnevezés	Forrás	Összeg
Bélavár	Művelődési ház és könyvtár fenntartása	költségvetés	1 000 000 Ft
Bélavár	Falunap és művelődési csoportok támogatása	költségvetés	1 000 000 Ft
Összesen:			2 000 000 Ft

A törvényi előírásoknak megfelelően Bélavár kulturális normatívája az elmúlt évben 510.750 Ft, a mozgókönyvtár (helyben felhasználható) normatívája pedig 300.000 Ft volt. A táblázatból látható, hogy a kultúrára fordítható költségvetést jelentős arányban egészíti ki az önkormányzat.

- A település fontosabb rendezvényei

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Színtér
5	Bélavár	Gyermeknap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
6	Bélavár	Búcsú	Bélavár Község Önkormányzata	Szabadság tér
7	Bélavár	Községi Falunap	Bélavár Község Önkormányzata	Sportpálya
8	Bélavár	Romanap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
9	Bélavár	Horgászverseny	Barcs és Vidéke Horgász Egyesület Tagszervezete	Halastó
9	Bélavár	Öregek Napja	Községi Művelődési Ház	Nagyterem
10	Bélavár	Szüreti Felvonulás	Bélavár Község Önkormányzata	Sportpálya
12	Bélavár	Karácsonyi bál	Községi Művelődési Ház	Nagyterem

- Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. Típus	Heti óra
Bélavár	Községi Könyvtár	1	megbízásos	6
Bélavár	Községi Művelődési Ház	0		

A községben nincs olyan személy, aki művelődésszervezői feladatokat látna el. A művelődési ház csak rendezvények, programok esetén, alkalmanként van nyitva.

A könyvtárban megbízási szerződéssel foglalkoztatnak egy főt heti hat órában.

- **Közösségi színterek**

A bélavári művelődési ház épületének nagytermébe 150 fő fér be, itt van a színpad is. A kisterem 40 fős, a házasságkötő terem 60 fős befogadóképességű.

A könyvtárban van olvasóterem.

A szabadtéri rendezvényeket a sportpályán, a Szabadság téren és a Barcs és Vidéke Horgász Egyesület Tagszervezetéhez tartozó horgásztó partján tartják.

A községben a közösségi színterek minden helyi igényt képesek kielégíteni, állapotuk jó.

- **Közösségi színterek technikai ellátottsága**

A korszerű informatikai eszközök ezen a településen is a könyvtárban érhetők el. A felszereltség jó: 4 számítógép, nyomtató, tv, cd-s magnó, dvd-lejátszó található.

- **Művelődési közösségek**

Település	Partnertípus	Név
Bélavár	egyesület	Margaréta Asszonykórus
Bélavár	egyesület	Pünkösdi Rózsa Nyugdíjas Klub

A községben a nyugdíjas korosztály a legaktívabb, egyéb tartós művelődési közösséget nem találhatunk.

- **Turisztikai adottságok**

A Duna-Dráva Nemzeti Parkhoz tanösvénye érinti a települést. A turisták étkeztetésére és elszállásolására is van lehetőség.

2. Homokszentgyörgy

Az 1229 lélekszámú község rendelkezik saját közművelődési rendelettel.

- **Pénzügyi helyzet**

Település	Megnevezés	Forrás	Összeg
Homokszentgyörgy	Önkormányzati támogatás	költségvetés	4 396 000 Ft
Homokszentgyörgy	saját bevétel	becsült adat	454 000 Ft
Homokszentgyörgy	normatíva	Állami támogatás	1 395 000 Ft
Homokszentgyörgy	keresettámogatás	Munkaügyi Hivatal	562 000 Ft
Összesen:			6 807 000 Ft

A táblázatban jól látható, hogy az önkormányzat jelentős összegű saját támogatással egészíti ki az egyéb forrásokat, ami példamutató. Kihasználják a Munkaügyi Hivatal kereset-támogatási lehetőségét is, és a saját bevételek nagysága is jelentős.

Sikeresen pályáztak az NKA által meghirdetett „Szakmai eszközfejlesztés, korszerűsítés” elnevezésű pályázaton, melyet a községi könyvtár eszközfejlesztésére, korszerűsítésére használták fel.

- A település fontosabb rendezvényei

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Színtér
3	Homokszentgyörgy	Ünnepség az 1848-49-es Szabadságharc tiszteletére	Községi Művelődési Ház	nagyterem
3	Homokszentgyörgy	Nőnap bál	Községi Művelődési Ház	nagyterem
4	Homokszentgyörgy	Húsvéti bál	Községi Művelődési Ház	nagyterem
6	Homokszentgyörgy	Falunap	Homokszentgyörgy Község Önkormányzata	Szabadidőpark
7	Homokszentgyörgy	Romanap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
9	Homokszentgyörgy	Szüreti bál	Községi Művelődési Ház	nagyterem
10	Homokszentgyörgy	1956-os Forradalom és Szabadságharc	Községi Művelődési Ház	nagyterem
11	Homokszentgyörgy	Erzsébet-Katalin bál	Községi Művelődési Ház	Nagyterem
12	Homokszentgyörgy	Szilveszteri bál	Községi Művelődési Ház	Nagyterem

- Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. Típus	Heti óra
Homokszentgyörgy	Községi Művelődési Ház	1	alkalmazott	30
Homokszentgyörgy	Községi Művelődési Ház	1	közalkalmazott	40
Homokszentgyörgy	Teleház	1	megbízásos	6

A homokszentgyörgyi művelődési ház két személyt foglalkoztat: egy szakalkalmazottat heti negyven órában, és egy technikai dolgozót heti harminc órában. A teleház nyitva tartását heti hat órában megbízási szerződéssel egy fő biztosítja. Szerencsés megoldás, hogy a főfoglalkozású közalkalmazott egyszemélyben a könyvtáros, a művelődésszervező és a teleház vezető, aki jól össze tudja hangolni ezeket a feladatköröket.

- Közösségi színterek

A homokszentgyörgyi művelődési ház a kistérség egyik legnagyobb, legjobban felszerelt intézménye. Nagyterme 180 fő befogadására alkalmas, színpada is nagy. Több kisebb klubteremmel is rendelkezik. A könyvtárban olvasóterem található. Az épületet felújították, állapota és bútorzata jó.

A szabadtéri programokat az önkormányzathoz tartozó Szabadidőparkban tartják.

A község tulajdonában lévő magtárépületét egy későbbiekben kialakítható szintérként tartják számon, amelyet részben közösségi, részben turisztikai célokra kívánnak majd – pályázat segítségével – hasznosítani.

- Községi szinterek technikai ellátottsága

Az egy épületben lévő könyvtár, művelődési ház, teleház eszközeit a látogatók egy helyen érhetik el és használhatják. A technikai ellátottság a kistérség legjobbjai közé tartozik.

- Művelődési közösségek

Település	Partnertípus	Név
Homokszentgyörgy	művészeti csoport	I. István Általános Iskola és Óvoda Néptáncsoportja
Homokszentgyörgy	művészeti csoport	I. István Általános Iskola és Óvoda Hangszeres Kiskórusa
Homokszentgyörgy	művészeti csoport	I. István Általános Iskola és Óvoda Kézműves Szakköre
Homokszentgyörgy	művészeti csoport	Kéknefejejs Népdalkör
Homokszentgyörgy	művészeti csoport	I. István Általános Iskola és Óvoda Színjátszó Csoportja
Homokszentgyörgy	művészeti csoport	I. István Általános Iskola és Óvoda Roma Hagyományőrző Csoportja

Homokszentgyörgyön az óvodában és az általános iskolában több gyermekcsoport működik (néptánc, kórus, színjátszó csoport, kézművesek, roma hagyományőrző csoport), de felnőtt művelődési közösséget csak egyet tartalmaz az adatlap. Ez a „Kéknefejejs Népdalkör.” Véleményünk szerint nagyobb figyelmet kellene fordítani a közösségfejlesztő kezdeményezésekre!

- Turisztikai adottságok

A település nem rendelkezik jelentős turisztikai vonzerővel, szálláslehetőség sem áll rendelkezésre.

3. Vízvár

A községben 642-en élnek. Nincs közművelődési rendeletük.

- Pénzügyi helyzet

Település	Megnevezés	Forrás	Összeg
Vízvár	Könyvtári normatíva	kistérség	300 000 Ft
Vízvár	kulturális támogatás	Költségvetés	663 000 Ft
Vízvár	Keresettámogatás	Munkaügyi Hivatal	594 000 Ft
Vízvár	normatíva	kp. Költségvetés	735 000 Ft
Összesen:			2 292 000 Ft

Az önkormányzat 669.330 Ft-tal egészíti ki saját költségvetéséből a kulturális célokra rendelkezésre álló normatív forrásokat, és kihasználják a munkaügyi központ kereset-támogatási lehetőségét is.

- A település fontosabb rendezvényei

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Szintér
3	Vízvár	1848-49-es Forradalom és Szabadságharc	Községi Művelődési Ház	nagyterem
3	Vízvár	Nőnap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
6	Vízvár	Falunap	Vízvár Község Önkormányzata	Turisztikai Szálláshely és környéke
8	Vízvár	Szt. István Nap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
10	Vízvár	1956-os Forradalom és Szabadságharc	Községi Művelődési Ház	nagyterem
10	Vízvár	Szüreti Felvonulás	Vízvár Község Önkormányzata	Turisztikai Szálláshely és környéke
11	Vízvár	Nyugdíjas Nap	Községi Művelődési Ház	nagyterem
12	Vízvár	Mindenki Karácsonya	Községi Művelődési Ház	nagyterem

- Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. Típus	Heti óra
Vízvár	Helytörténeti és mamut kiállítás, Drávai Lajos kiállítás	1	közalkalmazott	40
Vízvár	Teleház	1	közalkalmazott	40
Vízvár	Községi Művelődési Ház	0		

A községben a kiállítóhelyen és a teleházban is teljes munkaidőben, közalkalmazotti státuszban foglalkoztatnak egy-egy embert. A művelődési ház viszont csak rendezvények esetén nyit ki.

- Községi színterek

A község művelődési házában három rendezvényterem található: a legnagyobb, a 160 férőhelyes, ahol a színpad is található, továbbá egy 100, valamint egy 40 fő befogadására alkalmas terem. Ezek mindegyike felújításra szorul. Könyvtárunkban van olvasóterem.

A szabadtéri programjaikat a parkban tartják.

- Községi színterek technikai ellátottsága

A könyvtárban számítógép, nyomtató, tv, dvd-lejátszó és cd-s magnó van.

- Művelődési közösségek

Település	Partnertípus	Név
Vízvár	művészeti csoport	Trillák Asszonykórus
Vízvár	művészeti csoport	Kópé Gyermek Színjátszó Kör

A közösségi művelődésre éppencsak egy-egy példát találhatunk a gyerekek, illetve a felnőttek korosztályában. Ez gondolkodásra kell hogy készítse a helyi önkormányzatot.

- Turisztikai adottságok

A település természeti vonzerői közé tartozik a Dráva part, valamint az Öreg Tölgyes Parkerdő. A turisták elszállásolására is étkeztetésére is van lehetőség.

BARCS – A KISTÉRSÉG KÖZPONTJA

A 12730 fő lakosságot számláló település a kistérség központja. Két településrész tartozik hozzá: Drávaszentés és Somogytarnóca.

A város rendelkezik – többször módosított - közművelődési rendelettel, mely kiterjed a két településrészre is.

A város által fenntartott intézmények: az önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkező Móricz Zsigmond Művelődési Központ, és két részben önállóan gazdálkodó intézmény a Dráva Múzeum, és a Városi Könyvtár. Szakmailag mindhárom intézmény önálló. A Dráva Múzeum szakmai felügyeletét a Somogy Megyei Múzeum látja el.

- Pénzügyi helyzet (2008. évi adatok)

Intézmény	Megnevezés	Forrás	Összeg
Móricz Zsigmond Művelődési Központ	Alaptevékenységgel összefüggő bevételek	Jegybevétel, fellépti díjak bevételei, bérleti díjak	6.016.000
	Pályázati támogatás	NKA	2.529.000
	Költségvetési támogatás	Közművelődési normatíva	2.937.000
	Költségvetési támogatás	Önkormányzati támogatás	39.156.000
	Egyéb bevételek		1.132.000
Összesen:			49.241.000 Ft

Intézmény	Megnevezés	Forrás	Összeg
Városi Könyvtár	Alaptevékenységgel összefüggő bevételek	szolgáltatások	600.000
	Költségvetési támogatás	Közművelődési normatíva	4.543.000
	Költségvetési támogatás	Önkormányzati támogatás+kistérségi normatíva	40.000.000
Összesen:			45.143.000 Ft

Intézmény	Megnevezés	Forrás	Összeg
Dráva Múzeum	Alaptevékenységgel összefüggő bevételek	szolgáltatások	1.364.000
	Költségvetési támogatás	Közművelődési normatíva	4.543.000
	Költségvetési támogatás	Önkormányzati támogatás	14.500.000
Összesen:			20.407.000 Ft
A HÁROM INTÉZMÉNY ÖSSZESEN:			114.791.000 Ft

Látható, hogy mindhárom intézmény működését jelentős mértékben támogatja az önkormányzat. Barcs jelentős áldozatot vállal azzal is, hogy a kötelező alapfeladaton túl saját erejéből működteti a múzeumot is.

Az önkormányzat – a polgármesteri hivatal költségvetésében elkülönített pénzügyi keretből – külön finanszírozza az ún. városi nagyrendezvényeket, amelyek évről-évre a kulturális programok gerincét jelentik. (Az éves keret általában 5,5-6 millió Ft).

Városi nagyszervezvények:

Hónap	Település	Megnevezés	Partner	KM Színtér
1	Barcs	Városi ünnepség a Magyar Kultúra Napján	Móricz Zsigmond Művelődési Központ	kamaraterem
3	Barcs	Városi vers- és prózamondó verseny Március 15-e tiszteletére	Móricz Zsigmond Művelődési Központ	kamaraterem
3	Barcs	Városi ünnepség Március 15. tiszteletére	Barcs Város Önkormányzata	zenepodasz
3	Barcs	TAVASZI FESZTIVÁL (15 kulturális eseménnyel)	Művelődési Központ, Könyvtár, Múzeum	Kulturális intézmények
3	Barcs	Somogy megyei zeneiskolák IX. zongora-négykezes találkozója	BNI Vikár Béla Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	BNI Vikár Béla Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
5	Barcs	Városi majális	Művelődési központ	Szabadidő központ
5	Barcs	Városi gyermeknap	Iskolák (felváltva)	iskola
5	Barcs	Nepomuki Szent János ünnep	Barcs Város Önkormányzata	Drávai szabadstrand
5	Barcs	II. Drávamenti Szépkorú Nyárköszöntő	Művelődési Központban	Termálfürdő
5	Barcs	Hősök Napja	Barcs Város Önkormányzata	Hősök tere
6	Barcs	Pedagógus Nap	Művelődési Központ	Sportcsarnok
6	Barcs	Barcs Város Napja	Barcs Város Önkormányzata, Művelődési Központ	Drávai Kikötő és sétány
6	Barcs	Dráva Kupa Nemzetközi Társastáncverseny	Művelődési Központ, Adria-Szigo KTSE	Deák F. Ált. Iskola Sportcsarnoka
6	Barcs	Barcsi Lovasnap	Barcs Város Önkormányzata, Barcsi Lovasbarátok Köre	Szabadidőközpont
6	Barcs	XIII. Barcsi Nemzetközi Vásár	Vállalkozói Központ, Művelődési Központ	Széchenyi Ferenc gimnázium területe
6	Barcs-Drávaszentes	Drávaszentesi Falunap	Művelődési Központ, Drávaszentesi Faluház	sportpálya és játszótér
7	Barcs	Barcsi Blues és Jazz Fesztivál	Móricz Zsigmond Művelődési Központ	Művelődési központ
7	Barcs-Somogytarnóca	Somogytarnócai Falunap	Művelődési Központ, Somogytarnócai Faluház	Satelit Sportpálya
8	Barcs	Szt. István Napi ünnepség és szórakoztató rendezvények	Barcs Város Önkormányzata, Művelődési Központ	Szabadidőközpont
10	Barcs	Szépkorúak Hónapja nyitórendezvény	Somogyi TISZK Közép- és Szakiskola Dráva Völgye Középiskolája	Dráva Völgye Sportcsarnok
10	Barcs	Ünnepség 1956. október 23 tiszteletére	Barcs Város Önkormányzata	Emlékpark
11	Barcs	Adventi Gyertyagyújtás	Szivárvány Gyógypedagógiai Központ	Művelődési Központ

A programok közül kiemelésre kívánczik a város két nagy rendezvénysorozata: a Tavaszi Fesztivál és az ún. Dráva Fesztivál.

A nagyrendezvények mellett természetesen a kulturális intézmények további rendezvények tucatjait rendezik meg: a művelődési központ pl. színházi előadásokat, komoly- és könnyűzenei koncerteket, amatőr és hivatásos előadói esteket stb., a városi könyvtár irodalmi esteket, könyvünnepeket, a múzeum – az állandó kiállításai mellett - évente 10-12 időszakos kiállítást, és ehhez jönnek még szép számmal a közoktatási intézmények és civil szervezetek rendezvényei.

- Pályázati aktivitás

Az önkormányzatról és kulturális intézményeiről is elmondható, hogy nagyfokú a pályázati aktivitás. A város és az intézmények megragadnak minden pályázati lehetőséget, és ebben sikeresek is.

Például pályázati forrásból valósította meg az önkormányzat a művelődési központ felújítását 2006-ban (160 m Ft-os költséggel), és folyamatban van a Városi Könyvtár és a Múzeum felújítására benyújtott pályázat elbírálása is (130, illetve 165 millió Ft-os projekttel).

A Művelődési Központ 2007-ben 14 m Ft-ot nyert egy HEFOP pályázaton, és jelenleg elbírálás alatt van a felnőttképzésre benyújtott TÁMOP pályázata. 2008-ban az intézmény – több NKA pályázaton – 2,8 millió Ft-tal növelhette bevételét.

Nagyon sikeres a Városi Könyvtár pályázati tevékenysége. Ezek közül kiemelkedik a mozgókönyvtári hálózat kialakítására elnyert pályázatuk, amelyhez a kistérség 26 települése csatlakozott, és azóta, óriási minőségi változás történt a könyvtári hálózatban. Emellett számtalan pályázaton nyertek, amelyeket informatikai fejlesztésekre, állománygyarapításra nyújtottak be.

A Dráva Múzeum is részt vesz minden számukra vonatkozó pályázaton, sajnos eleve kevés a részükre kiírt pályázati lehetőség.

Személyi ellátottság

Település	Partner	Fő	Fogl. Típus	Heti Óra
Barcs	Móricz Zsigmond Művelődési Központ	3	Szakalkalmazott	40
Barcs	Móricz Zsigmond Művelődési Központ	1	Szakalkalmazott	20
Barcs	Móricz Zsigmond Művelődési Központ	6	Közalkalmazott	40
Barcs-Somogytarnóca	Somogytarnócai Faluház	1	Közalkalmazott	20
Barcs-Drávaszentes	Drávaszentesi Faluház	1	Közalkalmazott	20
Barcs	Dráva Múzeum	5	Szakalkalmazott	40
Barcs	Dráva Múzeum	1	közalkalmazott	40
Barcs	Dráva Múzeum	2	közmunka	40
Barcs	Városi Könyvtár	5	szakalkalmazott	40
Barcs	Városi Könyvtár	1	közalkalmazott	40
Barcs	Kistérségi Mozgókönyvtár	2	közalkalmazott	40
A DOLGOZÓK SZÁMA ÖSSZESEN: 25 főfoglalkozású és 3 fő részfoglalkozású				

Közösségi színterek

A város intézményhálózata minden lakossági igényt kielégítő „közösségi térrel” rendelkezik. (A hosszú felsorolást a mellékletben szerepeltetjük.)

Egyedül a művelődési központ ún. színháztermi szárnya marad el a mai követelményektől, de az erre vonatkozó felújítási tervek elkészültek, és az önkormányzat pályázati úton kíván erre forrást találni.

A kulturális intézményhálózat mellett rendelkezésre állnak még az iskolák aulái, sportcsarnokai, valamint a város kiváló szabadtéri helyszínei (zenepodest, drávai kikötő, szabadidő központ, termálfürdő stb.)

- Közösségi színterek technikai ellátottsága

Mindegyik kulturális intézmény kiváló technikai felszereltségű (ezt részletesen a mellékletek között mutatjuk be). Vonatkozik ez az informatikai eszközökre, egyéb elektromos felszerelésekre, irodatechnikára, hang- és fénytechnikai berendezésekre, ruhatárakra és hangszerekre egyaránt. Ez a kedvező állapot hosszú évek tudatos fejlesztésével, önkormányzati és pályázati források igénybevételel került kialakításra.

- Művelődési közösségek

A város oktatási és kulturális intézményeiben működő művelődési közösségeket, illetve a közművelődési-kulturális tevékenységet is végző civil szervezeteket az alábbi táblázatban mutatjuk be.

Település	Partnertípus	Név
Barcs	művészeti csoport	Somogyi TISZK Dráva Völgye Középiskola dráma tagozata
Barcs	művészeti csoport	Torzonblock zenekar
Barcs	egyesület	LOGOSZ Civilek a Barcs-kistérségi Keresztény Fiatalokért Egyesület
Barcs	művészeti csoport	Rio Grande zenekar
Barcs	egyesület	Együtt a Városért Egyesület
Barcs	művészeti csoport	Német Nemzetiségi Kórus
Barcs	művészeti csoport	Bárdos Lajos Vegyeskar
Barcs	művészeti csoport	Városi Nyugdíjas kórus
Barcs	művészeti csoport	Barcsi Városi Fúvószenekar
Barcs	művészeti csoport	Vénusz Mazsorettcsoport
Barcs	művészeti csoport	Free Street Dance Team
Barcs	művészeti csoport	Adria-Szigő TSE.
Barcs	alapítvány	Barcsi Kulturális Néptánc Alapítvány
Barcs	egyesület	Rákóczi Szövetség Barcsi Szervezete
Barcs	egyesület	Barcsi Nőegylet
Barcs	klub	Városi Nyugdíjas Klub
Barcs	művészeti csoport	Szikla zenekar
Barcs	egyesület	Cigányokért az Európai Unióban Egyesület
Barcs	egyesület	Drávakörnyéki Kistérségi Nyugdíjas Egyesület
Barcs	művészeti csoport	Boróka Táncegyüttes
Barcs	művészeti csoport	Kis-Boróka Gyermektáncegyüttes
Barcs	egyesület	Hátrányos Helyzetű Cigány Fiatalok Kulturális Egyesülete
Barcs	egyesület	Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete Barcsi Körzeti Csoportja
Barcs	művészeti csoport	BNI Széchenyi F. Gimnázium musical szakköre
Barcs	művészeti csoport	Podravina Horvát Hagyományörző Együttes
Barcs	klub	Barcsi Művészetkedvelők Köre
Barcs	művészeti csoport	Shake It! Zenekar
Barcs	művészeti csoport	Let's Go zenekar
Barcs-Drávaszentes	klub	Drávaszentesi Nyugdíjas Klub
Barcs-Somogytarnóca	művészeti csoport	Somogytarnócai Asszonykórus
Barcs-Drávaszentes	klub	Lányok Asszonyok Baráti Köre
Barcs-Somogytarnóca	egyesület	Somogytarnócai Nyugdíjas Egyesület
Barcs-Somogytarnóca	egyesület	Somogytarnócaért Egyesület

- Turisztikai adottságok

Barcs számos turisztikai vonzerővel rendelkezik. Az utóbbi években az érdeklődés központjába került a termálvíz bázisra épített Barcsi Gyógyfürdő és Rekreációs Központ.

Fontos kiemelni a Drávát és környezetét, amely számos turisztikai lehetőséget kínál (sétahajózás, kenuzás, horgászat, szabadstrand). A városhoz tartozó Drávaszentesen van a Duna-Dráva Nemzeti Park Oktató és Bemutatóközpontja. A turisztikai kínálatához tartozik még a kerékpárutak, tanösvények hálózata. Megkezdődött a kereskedelmi szálláshelyek gyarapítása, amely minőségi változást fog hozni a turizmusban.

A kulturális intézményhálózat fesztiválok, érdekes kiállítások, programok szervezésével veszi ki részét a turizmus fejlesztéséből.

ÖSSZEGZÉS

Végigjárva a kistérség településeit érdemes végül levonni azokat a tanulságokat, amelyek egyúttal kijelölik a jövőre vonatkozó lehetőségeket, feladatokat is. Megállapításainkat az adatlapokon is megfogalmazott kérdéscsoportok szerint haladva igyekszünk megfogalmazni. Megállapíthatjuk, hogy a mikrotérségi központok önkormányzatai többségükben rendelkeznek a törvényben előírt közművelődési rendeletekkel. Bár ezeket a dokumentumokat részletesen nem tanulmányoztuk, de nyilvánvaló az az összefüggés, hogy eredményes munkát azok a települések tudnak felmutatni, ahol tudatosan átgondolják az irányítás feladatait. Javasoljuk, hogy azok az önkormányzatok, amelyek elmulasztatták a rendelet megalkotását, mielőbb tegyék meg azt, illetve javasoljuk, hogy a testületek 2010-ben tűzzék napirendre a rendeletek felülvizsgálatát. Ehhez a Közkincs Kerekasztal részéről megteesszük az általunk fontosnak tartott javaslatokat.

A pénzügyi helyzetet tekintve összességében elmondható, hogy minden település – erejéhez mérten – kiegészíti saját költségvetéséből az állami normatívákat. Vannak, akik többet, vannak, akik kevesebbet tudnak a kulturális szférára áldozni. A települések között ebben nagy a differencia.

Jól látszik, hogy az önkormányzatok igyekeznek jó gazdái lenni kulturális intézményeiknek, hiszen azok állapota, karbantartottsága szinte mindenütt megfelelő. Azt is tapasztalhattuk, hogy a mozgókönyvtári pénzügyi keret segítségével sikerült elérni, hogy minden településen (jellemzően a könyvtárakban) ott vannak a számítógépek, cd és dvd lejátszók. Egyre több az olyan település is, ahol pályázati forrásból teleházat alakítottak ki, így sokak számára elérhetővé tették az Internet használatát, a modern informatikai ismeretek megszerzésének lehetőségét.

A települések nagyobbik részére azonban az a jellemző, hogy a közösségi szintér karbantartásán túl csak néhány rendezvény (többnyire falunap, hagyományos ünnepség) megrendezésére futja a költségvetési fedezetből, és ettől a ponttól kezdve már csak kevesen (főleg a mikrokörzeti központok) engedhetik meg maguknak, hogy még főfoglalkozású vagy

részfoglalkozású embereket is alkalmazzanak a helyi kulturális élet szervezésére, katalizálására, kiszolgálására.

Pedig enélkül nem fog menni a dolog. Éppen a mozgókönyvtári hálózat sikeres kiépítése jelzi, hogy milyen fontos szerepe van egy településen annak, hogy ismét alkalmazni lehetett – ugyan szerény fizetéssel és csak heti néhány órában dolgozó – könyvtárosokat, akik közreműködésével ismét minden községben nyitva vannak a könyvtárak. A mozgókönyvtári normatív támogatásnak köszönhetően megindult az állományok fejlesztése, rendszeres cseréje, sőt minden könyvtári egységet elláttak számítógéppel, egyéb technikai eszközökkel. A mozgókönyvtári normatíva településeknél maradó összege évente 300.000 Ft. Nem nagy összeg, de az eredménye óriási: ismét vannak könyvtárosok, akik kinyitják a „községi tér” kapuját, és lehetővé teszik a könyvtári szolgáltatások igénybe vételét.

Valami ilyesmire lenne szükség a művelődési házak vonalán is: első lépésben legyen minden művelődési házban (klubban, közösségi térben) egy olyan ember, aki nyitva tartja ezeket a találkozási helyeket. Természetesen nem csak „portások”-ra van szükség a közművelődési intézményekben, hanem olyan emberekre, akik művelődésszervező tevékenységet is végeznek, pl. kezdeményezik ifjúsági közösségek, nyugdíjas klubok alakítását, vállalkoznak egy-egy program megszervezésére, azaz elősegítik, hogy élettel töltődjön meg az a bizonyos közösségi tér. Mindehhez természetesen szükség van az ott élő emberek kezdeményező-készségére, igényére is, hiszen a közösségi tevékenységben az önkéntesség nagyon fontos szempont.

Bármennyire is szegénynek tűnnek a községi önkormányzatok, úgy látjuk, hogy csak akkor tudnak előre lépni a kulturális élet fejlesztésében, ha első lépésben megtalálják azokat a helyi embereket, akik – akár egy szerény tiszteletdíj fejében, netán társadalmi munkában - vállalják a közösségi terek „kinyitását” és a művelődésszervező munka megkezdését.

A pénzügyi feltételek megteremtése átvezet bennünket a következő kérdéskörhöz, a pályázati aktivitáshoz. Azt láthattuk, hogy nagy az eltérés a települések között, de még az aktívabbakról is elmondható, hogy nem pályáznak eleget (vagy csak kevés pályázatuk eredményes).

Tudomásul kell vennünk, hogy a pályázatok időszakát éljük! Ha az önkormányzatoknak nincs saját forrásuk a kulturális terület finanszírozására, akkor nem spórolhatják meg maguknak a pályázatok írásával, beadásával kapcsolatos fáradozást! Nagyon sok olyan pályázat jelenik

meg, amelyek éppen a kistérségi fejlesztéseket preferálják. Kérjük az önkormányzatokat, hogy bíztassák, segítsék a civil szervezeteiket, egyesületeiket is abban, hogy minél többen pályázzanak. Ha tehetik, segítsék őket az önrész előteremtésében.

Külön felhívjuk a figyelmet az OKM Közkincs Programja keretében megjelenő pályázati lehetőségekre. A Barcsi Kistérségi Közkincs Kerekasztal részéről mi is igyekszünk minden pályázati lehetőséget megragadni, és kérjük, hogy legyenek partnereink a közös projektekben.

A helyi kulturális rendezvények felsorolásánál azt tapasztaltuk, hogy ezek főleg a társadalmi és egyéb ünnepek köré szerveződnek. Egyéb kulturális program, esemény szinte alig fordul elő. Megfigyelhető az is, hogy minden település évente rendez egy nagyobb szabású programot (általában) falunapot, amely bizony a rendelkezésre álló pénzek nagy részét egymagában felemészti.

Éppen ezért tartjuk nagy jelentőségűnek azokat a pályázati forrásokat, amelyek a térségen belüli műsorok tájoltatását, a komplex kistérségi programok rendezését célozzák meg. Az elmúlt két évben a barcsi művelődési központ 12 tájelőadást bonyolított le a kistérségben, amely szerény mértékben hozzájárult a kistelepülések műsorellátásához. Reméljük, hogy ez a lehetőség a jövőben is fennmarad, és az előadások számát is növelni lehet majd.

Fontosnak kérdésnek tartottuk a művelődési közösségek vizsgálatát. Első ránézésre úgy tűnt, hogy a települések nagy részénél több ilyen csoport is működik, de ezekből leszámítva a közművelődéssel, kultúrával nem foglalkozó szervezeteket, egyesületeket, az derült ki, hogy mindenütt csak egy-két közösség maradt fenn a rostán. Ha mindezekből még kivesszük az iskolákban működő csoportokat, akkor alig marad településenként egy-egy ifjúsági vagy felnőtt művelődési közösség! Ez a helyzet nagyon lehangoló és elgondolkodtató. Az bizonyos, hogy a középtávú kulturális stratégiánkban a közösségfejlesztést a jövő egyik kiemelt feladatának kell tartanunk.

Az adatlap záró kérdésében a turisztika témakörét érintettük. Erről azt mondhatjuk, hogy kevés olyan település van a kistérségünkben, amely jelentősebb turisztikai vonzerővel rendelkezik (Barcs, Csokonyavisonta, Babócsa, Szentborbás), de ezeken a helyeken viszont tapasztalható, hogy igyekeznek kihasználni a lehetőségeiket. Mindenesetre érdemes majd a jövőben arról gondolkodni, hogy milyen közös stratégia mentén kell a kultúra lehetőségeit a turisztikai fejlesztések szolgálatába állítani.

Azzal szeretnénk zárni ezt az összegzést, hogy reményeink szerint fontos volt elkészíteni a barcsi kistérségről ezt a helyzetfeltáró anyagot, mert szembesültünk a 2009-ben meglévő állapottal. A szöveges helyzetelemzés mellett elkészítettük a kistérség kulturális adatbázisát és szolgáltatás jegyzékét is.

A Barcsi Kistérségi Közkincs Kerekasztal tagjaival folytatni kívánjuk a további értékelést és elemzést, és minderre építve kívánjuk majd elkészíteni a középtávú kulturális stratégiát.

Barcs, 2009. június 12.

Vértes György
Barcsi Kistérségi Közkincs Kerekasztal
elnöke

1. számú melléklet

SWOT ELEMZÉS			
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
Páratlan természeti értékek: a települések a Duna-Dráva Nemzeti park területén helyezkednek el (termálfvíz bázis, gyógyturizmus kiaknázása (Barcs, Csokonyavisonta))	• A turizmus fejletlen, kiaknázatlan. • Az úthálózat, rossz állapota, a fő közlekedési útvonalak távolsága miatt a kistérség elszigetelődött. • Nagyarányú munkanélküliség	• Turizmus marketing fejlesztése • a kistérségi úthálózat fejlesztése • gyógyturizmus fejlesztése (Barcs, Csokonyavisonta) • Kereskedelmi szálláshelyek fejlesztése (Panziók, szálloda,) • Falusi turizmus fejlesztése	• Elegendő forrás hiányában, mind a turizmus, mind az úthálózat fejlesztése elmaradhat • A munkanélküliség a kulturális szolgáltatásokat igénybevevők arányát csökkenti (gazdasági válság hatásai)
• Minden településen van művelődési ház vagy könyvtár • 25 településen működik a mozgókönyvtári ellátás, meghatározott nyitvatartással • minden településen van nyilvános Internet hozzáférési lehetőség (teleházak, könyvtárak) • a kistérségi mozgókönyvtári normatíva kiegyensúlyozott működést biztosít • aktív közművelődési tevékenységet végző civil szervezetek • hagyományok ápolása, egyedi kulturális értékek, művészeti csoportok, helyi alkotók sokszínűsége • a térség multikulturális jellege • helyi civil szervezetek rendezvényei • a közművelődési intézmények általános állapota jónak mondható	• A művelődési házakat többnyire (kivéve Barcs, Babócsa, Homok-szentgyörgy) csak rendezvényekre nyitják ki • A települési művelődési házakban kevés a rendezvény (kivéve: Barcs) • Alacsony pályázati aktivitás • A települések közötti kommunikáció teljesen hiányzik • Egymás kulturális életét nem ismerik a települések. • Közös rendezvények hiánya • Az intézmények technikai felszereltsége teljesen hiányos • Nincsenek a településeken szakalkalmazottak.	• A mikrotérségek központjaiba főállású és részfoglalkozású szakalkalmazott biztosítása. • Kistérségi kulturális referens alkalmazása • Pályázati lehetőségek kihasználása • A települések közötti kommunikáció megindítása • Az intézmények közötti párbeszéd megindítása • A kulturális intézmények és a civil szervezetek közötti kapcsolat erősítése • Közös programok rendezése, egyéni programok összehangolása • Közös reklámpropaganda kidolgozása a szabadtéri ill. a nagyobb (kistérségi szintű) programoknál • Tájékoztatás jellegű programok megvalósítása • Pályázati lehetőségek keresése az intézmények technikai felszerelésére • Szakember alkalmazása a technikai feladatokra (vagy a mikrotérségek központjaiba egy-egy főt felvenni)	• Csökkenő állami normatívák, fenntartási nehézségek • A képzett emberek elvándorlása • Pályázati források hiánya • Kevés a pályázati forrás az infrastruktúra fejlesztésére.